

Overzicht zienswijzen voorlopige jaarstukken VRU 2023, ontwerpbegroting VRU 2025 en geactualiseerde begroting VRU 2024

Algemeen bestuur 8 juli 2024

Veiligheidsregio
Utrecht

vru.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Inhoud en opbouw notitie	3
1.2	Samenvatting strekking zienswijzen	4
2	Zienswijzen per gemeente	5
2.1	Amersfoort	5
2.2	Baarn	5
2.3	Bunnik	5
2.4	Bunschoten	6
2.5	De Bilt	6
2.6	De Ronde Venen	6
2.7	Eemnes	7
2.8	Houten	7
2.9	IJsselstein	8
2.10	Leusden	9
2.11	Lopik	9
2.12	Montfoort	9
2.13	Nieuwegein	10
2.14	Oudewater	10
2.15	Renswoude	10
2.16	Rhenen	10
2.17	Soest	11
2.18	Stichtse Vecht	12
2.19	Utrecht	12
2.20	Utrechtse Heuvelrug	14
2.21	Veenendaal	15
2.22	Vijfheerenlanden	16
2.23	Wijk bij Duurstede	16
2.24	Woerden	17
2.25	Woudenberg	17
2.26	Zeist	17

1 Inleiding

1.1 Inhoud en opbouw notitie

Op 29 maart 2024 zijn de gemeenten uitgenodigd om uiterlijk 24 juni 2024 een zienswijze op de voorlopige jaarstukken VRU 2023, de ontwerpbegroting VRU 2025 en de geactualiseerde begroting VRU 2024 te geven. In deze notitie zijn de (concept) zienswijzen van de gemeenten opgenomen.

Op 24 juni 2024 zijn er achttien definitieve zienswijzen op de financiële stukken ontvangen. Van de overige gemeenten hebben we een zienswijze met de status concept ontvangen, of de vergaderstukken van de gemeenteraden geraadpleegd voor een concept zienswijze.

In paragraaf 1.2 is een samenvatting van de strekking van de zienswijzen opgenomen. In hoofdstuk 2 zijn de zienwijzen per gemeente opgenomen.

Status zienswijzen

Gemeente	Status zienswijze	
	Concept	Definitief
Amersfoort		1
Baarn	1	
Bunnik		1
Bunschoten		1
De Bilt	1	
De Ronde Venen		1
Eemnes		1
Houten	1	
IJsselstein		1
Leusden	1	
Lopik		1
Montfoort		1
Nieuwegein		1
Oudewater		1
Renswoude	1	
Rhenen		1
Soest		1
Stichtse Vecht	1	
Utrecht		1
Utrechtse Heuvelrug		1
Veenendaal		1
Vijfheerenlanden	1	
Wijk bij Duurstede		1
Woerden		1
Woudenberg		1
Zeist	1	
Totaal	8	18

1.2 Samenvatting strekking zienswijzen

De algemene strekking is dat het merendeel van de gemeenten instemt met de financiële stukken. Gemeenteraden hebben in hun zienswijze wel diverse opmerkingen en aandachtspunten meegegeven. Er is waardering voor de wijze waarop de VRU zich inspant om de stijging van de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk te voorkomen. Ondanks de brede steun vragen veel gemeenten aandacht te blijven houden voor de financiële positie van gemeenten. Hierbij wordt gerefereerd aan het ongunstige vooruitzicht voor de jaren 2026 en verder (ravijnjaar) en de bezuinigingsopgave bij de gemeenten die daar uit voortkomt. Gemeenten ondersteunen het uitgangspunt 'nieuw voor oud' en de ontwikkeling van de toekomstscenario's om inzicht te geven in mogelijke besparingen. De VRU wordt nadrukkelijk verzocht om gemeenten hier in een vroeg stadium over te informeren en goed mee te nemen in het proces. Dit voorziet ook in de wens van gemeenteraden om tijdig betrokken te worden bij ontwikkelingen met mogelijke financiële consequenties. De uitbreiding van brandweerzorg Amersfoort wordt als voorbeeld genoemd.

Gemeenteraden staan achter het voorstel om een deel van het positieve rekeningresultaat terug te storten in de ontwikkel- en egaliseringsreserve. Eemnes had graag gezien dat het rekeningresultaat niet naar de gemeenten was teruggestort, maar was opgenomen in de reserve van de VRU ten behoeve van financiële tegenslagen. Leusden vraagt aandacht voor de daling van de ontwikkel- en egaliseringsreserve.

Negen gemeenten dienen geen zienswijze in. Soest heeft geen zienswijze op de financiële stukken, maar wel op het proces in aanloop naar de kadernota 2026. Hierbij wordt niet alleen aandacht gevraagd voor de financiële situatie van gemeenten, maar ook de zorgen over het mogelijk gefaseerd aanbieden van bestuurlijke besluiten en de invoering van het dynamische dekkingsplan. Utrecht vraagt ook aandacht voor het dekkingsplan en de behoefte om naar de lange termijn te kijken en rekening te houden met de (maatschappelijke) ontwikkelingen in de stad en de regio.

Een aantal gemeenten geeft expliciet aan dat eventuele financiële consequenties met betrekking tot de ontwikkelingen en risico's niet binnen hun (meerjaren)begroting passen. IJsselstein heeft als uitgangspunt dat stijgende kosten bij verbonden partijen moeten worden opgevangen door de gemeenschappelijke regeling zelf en verzoekt de VRU hierin tegemoet te komen. Wijk bij Duurstede benadrukt de zorgelijke financiële situatie van gemeenten en geeft aan de voorgestelde verhoging niet te kunnen opvangen in de begroting vanwege een verwachte uitname van middelen uit het Gemeentefonds in 2025. Veenendaal gaat onder voorbehoud akkoord met de begroting, vanwege een gemeentelijke heroverweging om te komen tot een sluitend meerjarenperspectief. Mocht dit gevolgen hebben voor de gemeenschappelijke regeling VRU, dan zal er een gesprek moeten plaatsvinden. Stichtse Vecht stelt dat stijgende kosten niet alleen opgevangen kunnen en moeten worden door de gemeenten en verwacht dat elke gemeenschappelijke regeling meebeweegt. Rhenen geeft aan dat er ombuigingen en/of bezuinigingen moeten plaatsvinden om tot een sluitende begroting te komen, die waar mogelijk ook doorvertaald worden naar de gemeenschappelijke regelingen. Bunschoten verzoekt rekening te houden met de inhoud van een motie die onlangs is aangenomen en vraagt zeer terughoudend te zijn met het aanvragen van extra financiële middelen.

2 Zienswijzen per gemeente

In dit hoofdstuk zijn de (concept) zienwijzen op de voorlopige jaarstukken VRU 2023, de ontwerpbegroting VRU 2025 en de geactualiseerde begroting VRU 2024 per gemeente opgenomen. De zienwijzen met de status concept zijn in het blauw weergegeven.

2.1 Amersfoort

De raad besluit:

1. geen zienwijze in te dienen op de voorlopige jaarstukken VRU 2023;
2. geen zienwijze in te dienen op de geactualiseerde begroting VRU 2024;
3. geen zienwijze in te dienen op de ontwerpbegroting VRU 2025.

2.2 Baarn

1. Geen zienwijze in te dienen op de kaders voor de begroting 2025 en de actualisatie van de begroting 2024 van de Veiligheidsregio Utrecht.
2. De reactiebrief aan het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht vast te stellen.

2.3 Bunnik

Wij vragen uw aandacht voor onderstaande vraagstukken:

1. *De gemeente Bunnik is tevreden dat de VRU in aanloop naar het ravijnjaar 2026 de besparingsmogelijkheden in kaart brengt, gezien de grote opgave die gemeenten wacht vanaf het ravijnjaar 2026.*

Gezien de grote opgave die gemeenten wacht vanaf het ravijnjaar 2026 willen wij dat alle gemeenschappelijke regelingen in een vroeg stadium, voorafgaand aan vaststelling van de kadernota, besparingsmogelijkheden in kaart brengen. In onze vorige zienwijzebrief hebben wij het verzoek gedaan dat er een proces wordt ingericht, dat gericht is op het maken van realistische en duidelijke inhoudelijke bestuurlijke keuzes gericht op het in kaart brengen van specifieke taken die kunnen worden afgeschaald of beëindigd. Hierdoor hoeven generieke procentuele bezuinigingen niet ter tafel te komen en wordt voorkomen dat de druk op de organisatie toeneemt omdat onder beperkte capaciteit hetzelfde werk moet worden gedaan.

In uw aanbiedingsbrief beschrijft u dat uw bestuur een aantal toekomstscenario's gaat ontwikkelen waarin bestuurlijke keuzes zijn uitgewerkt en in samenhang worden voorgelegd bij de bespreking van de kaders voor de begroting 2026. De scenario's geven inzicht in de mogelijke besparingen, investeringen en de gevolgen voor de kwaliteit van de taakuitvoering. Met het ontwikkelen van deze toekomstscenario's zien wij dat ons verzoek wordt ingewilligd. Wij begrijpen namelijk dat het voor u niet mogelijk was om dit aan te bieden bij de begroting 2025.

2. *De gemeente Bunnik ondersteunt het uitgangspunt 'nieuw voor oud'*

Zoals door u in de aanbiedingsbrief is beschreven bevinden gemeenten zich de komende jaren in een lastige financiële situatie. Wij ondersteunen uw standpunt om het uitgangspunt 'nieuw voor

oud' te hanteren en een stijging van de gemeentelijke bijdragen zoveel mogelijk proberen te voorkomen.

3. De gemeente Bunnik verzoekt de VRU om de mogelijke extra financiële investeringen gerelateerd aan de onderwerpen in de bestuursagenda 2024-2027 te betrekken in de nog te realiseren toekomstscenario's

We realiseren ons dat toekomstige financiële effecten van de ontwikkelingen van onderwerpen uit de bestuursagenda 2024-2027 mogelijk extra financiële investeringen vragen die nu nog niet inzichtelijk zijn. De mogelijke financiële gevolgen moeten ons inziens worden betrokken in de door u beschreven toekomstscenario's. In het belang van de thema's uit de bestuursagenda, verzoeken wij u ons hierover tijdig te informeren.

2.4 Bunschoten

U heeft een brief gestuurd aan de gemeenteraad. Deze brief hebben wij ontvangen op 29 maart 2024. De brief is behandeld in de raadsvergadering van 30 mei 2024. In deze vergadering is besloten

1. Akkoord te gaan met de voorlopige jaarstukken 2023 inclusief met de daarin opgenomen bestemming voor het resultaat;
2. Kennis te nemen van de zienswijzen op de kaders voor de ontwerpbegroting VRU 2025 en de geactualiseerde begroting VRU 2024;
3. Zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting VRU 2025 en de geactualiseerde begroting VRU 2024, met de volgende tekst: Op 7 maart 2024 heeft de gemeenteraad van Bunschoten raadsbreed een motie aangenomen. Deze motie heeft het college medio maart 2024 naar u verzonden. De gemeente Bunschoten voert een groot deel van haar taken uit via Gemeenschappelijke Regelingen (GR-en). Dit legt een fors beslag op de gemeentelijke middelen. Omdat de kadernota's van de verschillende GR-en voor de begroting 2026 al worden voorbereid verzoeken wij u rekening te houden met de inhoud van deze motie. In het kort betekent dit dat wij u vragen zeer terughoudend te zijn met het aanvragen van extra financiële middelen en met een open blik te kijken naar besparingsmogelijkheden en verdere efficiëntie.

2.5 De Bilt

Wij kunnen ons vinden in het voorstel om een deel van het positieve rekeningresultaat terug te storten aan de gemeenten en een storting te doen in de ontwikkel- en egaliseringsreserve. Om deze reden maken wij geen verdere opmerkingen kenbaar ten aanzien van de ontwerp jaarstukken 2023. Ook kunnen wij ons vinden in de geactualiseerde begroting 2024 en de ontwerpbegroting 2025 omdat de kadernota 2025 ongewijzigd is. Gezien de grote opgave die gemeenten wacht in het ravijnjaar 2026 vragen wij alle gemeenschappelijke regelingen in een vroeg stadium, besparingsmogelijkheden in kaart brengen. Wij vinden het goed om te lezen dat u bezig bent met het ontwikkelen van een aantal toekomstscenario's waarin bestuurlijke keuzes worden uitgewerkt. De scenario's gaan inzicht geven in o.a. mogelijke besparingen. Wij zullen aandacht blijven vragen voor de financiële positie van gemeenten.

2.6 De Ronde Venen

In de vergadering van 30 mei 2024 heeft de raad dit aan de orde gesteld.

Allereerst complimenteren wij u voor de helderheid en leesbaarheid van de financiële stukken. De raad heeft besloten om geen zienswijzen in te dienen of nadere toelichting te vragen op de ontwerpbegroting 2025 en geactualiseerde begroting 2024.

Wat betreft de voorlopige jaarstukken 2023 merken wij op het toe te juichen dat u een substantieel deel van het rekeningresultaat zal terugstorten naar de deelnemende gemeenten. Hiermee geeft u gehoor aan een vaak geuite zienswijze/wens van de gemeenten, waaronder die van De Ronde Venen. Tevens bevestigt hiermee dit dat u op een verantwoorde wijze omgaat met de inkomsten en uitgaven door een gemeenschappelijke regeling. In dat verband juichen wij het dan ook toe dat u nu reeds vooruitkijkt naar de begrotingscyclus van het jaar 2026 en hoe u de gemeenteraden hierin zult betrekken. Wij zijn bereid hierin constructief mee te werken.

2.7 Eemnes

Allereerst willen wij meegeven dat we de wijze waarop de VRU tot op heden financiële knelpunten binnen de eigen begroting heeft opgelost op prijs stellen. Ook waarderen we dat er gezocht is naar een oplossing om de verhoging van de gemeentelijke bijdrage in 2025 te voorkomen. Echter zouden wij een aandachtspunt willen meegeven.

Momenteel heerst er nog veel onduidelijkheid als het gaat om de financiële toekomst van zowel de VRU als van deelnemende gemeenten met ingang van 2026. Wij hadden om deze reden graag gezien dat het rekeningresultaat niet naar de gemeenten was teruggestort, maar was opgenomen in de reserve van de Veiligheidsregio. Naar onze mening zou de Veiligheidsregio dit bedrag kunnen gebruiken om financiële tegenslagen af te kunnen wenden. In een eerder stadium heeft u een overzicht verstrekt van al doorgevoerde bezuinigingen (opgevangen tegenvallers) en nog niet (financieel) gedekte risico's. Door het resultaat 2024 in een risicoreserve te storten, wordt voorkomen dat een beroep wordt gedaan op de deelnemende gemeenten.

Bij de Kadernota hebben we aandacht gevraagd voor de opstelling en behandeling van de 2e TAS van de gemeente Eemnes. Wij blijven van mening dat die 2e TAS ook buiten onze gemeentegrenzen ingezet mag worden. De VRU doet zichzelf, en daarmee de maatschappij, tekort door hierin onnodig strak de TUO-TAS van die inzet uit te sluiten. Voorts danken wij u voor de bevestiging dat u voornemens bent de TUO TAS met dezelfde functionaliteit uit te rusten als de eerste TAS. Na ons eerste voornemen hiertoe, zijn we inmiddels ruim een jaar verder, nog steeds zonder zicht op een planning of een kostenraming. Woorden doen er toe, maar daden des te meer.

2.8 Houten

De raad heeft in de raadsvergadering van 18 juni 2024 besloten in te stemmen met de financiële stukken VRU. In de zienswijze van de raad op de Kaders van de begroting 2025 hebben wij aangegeven dat de geschetste toekomstige ontwikkelingen mogelijk niet in de gemeentelijke begroting passen en de VRU daarin zelf ook een grote inspanningsverplichting heeft. Wij hebben geconstateerd dat de VRU rekening heeft gehouden met deze zienswijze door een deel van het rekeningresultaat te storten in de ontwikkel- en egaliseringsreserve waardoor een stijging van de gemeentelijke bijdrage in 2024 en 2025 wordt voorkomen ten aanzien van een aantal ontwikkelingen. Daarnaast wordt een gedeelte van het rekeningresultaat teruggestort aan de

gemeenten. Hieruit blijkt dat de VRU invulling geeft aan de inspanningsverplichting om rekening te houden met de financiële situatie van gemeenten. Wij zijn de VRU erkentelijk voor het feit dat richting de begroting 2026 op basis van de bestuursagenda een aantal toekomstscenario's wordt uitgewerkt die inzicht geven in mogelijke besparingen, investeringen en de gevolgen voor de kwaliteit van de taakuitvoering en de raden in dit proces worden betrokken.

2.9 IJsselstein

Hierbij ontvangt u de zienswijze van gemeente IJsselstein. De door u gevraagde zienswijze op de stukken borduurt voort op de door ons ingediende zienswijze op de kaders voor de begroting 2025 en de geactualiseerde begroting 2024 waarover wij u op 1 februari 2024 een brief stuurden.

Samengevat bleek uit die zienswijze dat wij de VRU oproepen om een extra inspanning te verrichten om meer dan voorgesteld middelen in de eigen begroting te vinden om een stijging van de bijdrage zo veel mogelijk beperkt te houden.

In de door u gestuurde aanbiedingsbrief van 29 maart 2024 lezen wij: *"Van alle gemeenten is een zienswijze ontvangen op de kaders voor de begroting. De zienswijzennotitie is als bijlage bijgevoegd. Uit de zienswijzen blijkt brede steun voor de (financiële) begrotingskaders en de daarin opgenomen stijging van de gemeentelijke bijdrage. De begrotingskaders zijn dan ook ongewijzigd verwerkt in de voorliggende begroting. Door de inzet van de middelen uit de ontwikkel- en egalisatiereserve kan een verdere stijging van de gemeentelijke bijdrage vooralsnog worden voorkomen."*

Uit de *Zienswijzen kaders ontwerpbegroting VRU 2025, geactualiseerde begroting VRU 2024 (versie na AB)* (bijlage C bij uw brief) blijkt echter het merendeel van de deelnemende gemeenten wel degelijk opmerkingen te hebben gemaakt over de stijgende kosten in relatie tot de financiële positie van de gemeenten. Uit die zienswijzen klinkt een duidelijke roep om stijging van de kosten te voorkomen.

In uw brief gaat u in op de stijgende kosten in relatie tot de financiële positie van gemeenten. Zo stelt u dat de VRU bij ontwikkelingen onderzoekt of het mogelijk is om (een deel van) de kosten op te vangen binnen de begroting. Maar ook om bij nieuw beleid door het uitgangspunt 'nieuw voor oud' een stijging van de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk te voorkomen.

De VRU schetst het beeld dat uit de zienswijzen een brede steun naar voren komt van de deelnemende gemeenten en doet voorzichtige toespelingen naar een mogelijke verdere stijging van de kosten in de komende jaren. Ook uit de meerjarenraming van de bijdrage per gemeenten blijkt vooralsnog geen afname van de kosten voor gemeenten.

Het uitgangspunt van gemeente IJsselstein is dat stijgende kosten bij verbonden partijen moeten worden opgevangen door de gemeenschappelijke regeling zelf.

Met het oog op het ravijnjaar 2026 verzoeken wij u nogmaals met klem om mee te denken hoe de VRU hierin de gemeenten tegemoet kan komen. En een visie hoe de VRU meedenkt en inspeelt op de financiële gevolgen van het ravijnjaar voor de gemeenten. Ook in de jaren voorafgaand aan 2026.

2.10 Leusden

De gemeente Leusden wil allereerst haar waardering uitspreken voor het positieve resultaat en het deels terugstorten hiervan en voor de inspanning van de VRU om een verdere stijging van de gemeentelijke bijdrage vooralsnog te voorkomen.

De gemeente Leusden wil als aandachtspunt meegeven dat wij een risico zien in de daling van de ontwikkel- en egalisatiereserve. Deze reserve daalt door de voorgestelde onttrekkingen naar € 261.000 op 31-12-2024, ondanks de storting van € 2.508.000 van het positieve resultaat. Er wordt in totaal in 2024 € 3.396.000 uitgegeven aan de ontwikkelingen uit de bestuursagenda. Daarnaast is ervoor de realisatie van fase 2 en 3 van brandweezorg Amersfoort op een gegeven moment nog een aanvullend structureel budget nodig van circa € 2,6 miljoen, wat nog niet is opgenomen in de begroting. We vragen de VRU om zich verder in te blijven spannen om een stijging te voorkomen en bovenstaande op te vangen binnen de bestaande begroting.

Gezien bovenstaande en de grote opgave die gemeenten wacht in het ravijnjaar 2026 willen wij de VRU vragen om, in een vroeg stadium (voorafgaand aan vaststelling van de kadernota), besparingsmogelijkheden in kaart te brengen. Wij zien graag dat er een proces wordt ingericht, dat gericht is op het maken van realistische en duidelijke inhoudelijke bestuurlijke keuzes en het in kaart brengen van mogelijkheden hierin. De gemeente Leusden ziet hier graag in 2024 een procesontwerp voor tegemoet.

2.11 Lopik

Het is goed te vernemen dat de VRU rekening heeft gehouden met de oproepen van vrijwel alle gemeenten, waaronder ook de gemeente Lopik, in verband met de financiële toekomst van de gemeenten.

Zo is de VRU gestart met het ontwikkelen van toekomstscenario's, waarin bestuurlijke keuzes uit o.a. de Bestuursagenda zijn uitgewerkt en in onderlinge samenhang ter bespreking worden voorgelegd. De scenario's moeten inzicht geven in mogelijke besparingen, investeringen en de gevolgen voor de kwaliteit van de dienstverlening / taakuitvoering. De gemeenteraden worden op twee momenten in de gelegenheid gesteld om een zienswijze te geven: bij de kaderstelling voor de begroting 2026 en de vaststelling van de begroting 2026.

Daarmee komt de VRU naar ons oordeel tegemoet aan de wens en behoefte van ons en van veel andere gemeenten om betrokken te zijn en te blijven bij het proces van scenario's en besparingsmogelijkheden.

2.12 Montfoort

Bij brief van 29 maart 2024 heeft onze raad de resultaatbestemming 2023 van u ontvangen. Wij hebben deze besproken in onze vergadering van 03 juni 2024. Onze raad wil u bedanken voor het toesturen van de stukken. Wij hebben hier met belangstelling kennis van genomen. Op basis van de informatie die wij hebben gekregen zien wij hierbij af van het gebruikmaken van ons recht om een inhoudelijke zienswijze in te dienen. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

2.13 Nieuwegein

De raad van de gemeente Nieuwegein besluit een zienswijze in te dienen bij het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU), met de strekking dat de gemeente Nieuwegein instemt met de voorlopige jaarstukken 2023, ontwerpbegroting 2025 en de geactualiseerde begroting 2024.

2.14 Oudewater

In onze vergadering van 13 juni 2024 hebben wij kennis genomen van uw jaarstukken 2023, de geactualiseerde begroting 2024 en ontwerpbegroting 2025. Met deze brief dienen wij onze zienswijze in.

De gemeenteraad kan instemmen met het financieel kader 2025. Tevens wordt de raad graag in een zo vroeg mogelijk stadium geïnformeerd bij ontwikkelingen met mogelijke financiële effecten. Gezien de grote opgave die gemeenten wacht in het ravijnjaar 2026, ondanks compensaties, willen wij dat alle gemeenschappelijke regelingen in een vroeg stadium, voorafgaand aan vaststelling van de kadernota, besparingsmogelijkheden in kaart brengen. Wij zien graag dat een proces wordt ingericht, dat gericht is op het maken van realistische en duidelijke inhoudelijke bestuurlijke keuzes gericht op het in kaart brengen van specifieke taken die kunnen worden afgeschaald of beëindigd. Hierdoor hoeven generieke procentuele bezuinigingen niet ter tafel te komen en wordt voorkomen dat de druk op de organisatie toeneemt omdat onder beperkte capaciteit hetzelfde werk moet worden gedaan. Wij zien graag een procesontwerp hiervoor tegemoet.

2.15 Renswoude

Besluit:

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2023 van de Veiligheidsregio Utrecht;
2. In te stemmen met de geactualiseerde begroting 2024 en de ontwerpbegroting 2025 van de Veiligheidsregio Utrecht en hieromtrent geen zienswijzen kenbaar te maken;
3. De financiële gevolgen van deze stukken te verwerken in de gemeentelijke financiële producten.

2.16 Rhenen

Het college heeft kennisgenomen van de jaarstukken 2023, geactualiseerde begroting 2024 en ontwerpbegroting 2025. Wij begrijpen de gevolgen van de financiële kaders en de verhoging van de gemeentelijke bijdrage door groei in het verzorgingsgebied Amersfoort en de reguliere loon- en prijsaanpassing.

De Veiligheidsregio Utrecht geeft een waarschuwing dat het steeds moeilijker wordt om voor nieuwe ontwikkelingen en risico's, ruimte binnen de begroting te vinden, of op te vangen in het kader van nieuw voor oud en kondigt aan dat een stijging van de gemeentelijke bijdrage onvermijdelijk is.

Op dit moment worden gemeenten, waaronder de gemeente Rhenen, geconfronteerd met fors oplopende tekorten in het financiële meerjarenperspectief. Om tot een sluitende begroting en meerjarenraming te komen zullen er ombuigingen en/of bezuinigingen moeten gaan plaatsvinden. Waar mogelijk zullen we dat in financiële zin doorvertalen naar onze gemeenschappelijke

regelingen, waaronder de Veiligheidsregio Utrecht. Wij willen het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht vragen hier rekening mee te houden en hier ook alvast voorbereidingen voor te treffen.

2.17 Soest

De raad heeft besloten om geen zienwijze in te dienen op de jaarstukken 2023 de begroting 2025 en de geactualiseerde begroting 2024. Wel willen wij een zienwijze geven over het proces in aanloop naar de kadernota 2026.

Waardering voor procesgang.

In de kadernota 2025 heeft u een fors aantal ontwikkelingen en risico's omschreven waarvan de verwachting is dat er financiële consequenties voor gemeenten uit kunnen voortkomen. Wij waarderen de beschreven opzet die u heeft opgesteld om de gemeenteraden nauw te betrekken bij de procesgang en de onderwerpen die ter besluitvorming aan het AB zullen worden voorgelegd. Uit de stukken maken wij op dat u zoveel mogelijk probeert op te lossen binnen de begroting. En dat er creatief naar andere mogelijkheden gekeken gaat worden. Ook daar spreken wij onze waardering voor uit. Dat neemt niet weg dat er onvermijdelijk bestuurlijke dilemma's gaan volgen en dat er keuzes gemaakt moeten worden.

Aandacht voor financiële situatie gemeenten.

Gezien de grote opgave die gemeenten wacht in het ravijnjaar 2026 willen wij zo vroeg mogelijk de besparingsmogelijkheden in kaart brengen. De VRU heeft een tijdelijk opgesteld gericht op het proces. Van belang is dat het proces gericht is op het maken van realistische en duidelijke inhoudelijke bestuurlijke keuzes en op het in kaart brengen van specifieke taken die kunnen worden afgeschaald of beëindigd. Hierdoor hoeven generieke procentuele bezuinigen niet ter tafel te komen en wordt voorkomen dat de druk op de organisatie toeneemt omdat onder beperkte capaciteit hetzelfde werk moet worden gedaan.

Zorgen over het mogelijk gefaseerd aanbieden van bestuurlijke besluiten.

De raad maakt zich zorgen over de keuzes die voorgelegd gaan worden aan het bestuur. De procesbeschrijving en het tijdsplan tot de begroting 2026 zijn helder omschreven. De vraag is alleen hoe de VRU de financiële consequenties inzichtelijk gaat maken? Wij kunnen ons voorstellen dat niet alle voorstellen gelijktijdig voorgelegd kunnen worden. Echter is het wel van belang om rekening te houden met de volgorde waarin besluiten worden voorgelegd. Wij zijn van mening dat besluiten die voorgelegd gaan worden ten aanzien van bijvoorbeeld het project Visie op Huisvesting niet voorgelegd kunnen worden zonder dat die besluiten gerelateerd worden aan het dekkingsplan en/of natuurbrandbeheersing. Deze onderwerpen raken elkaar. Het is van belang dat het Algemeen Bestuur bij het maken van besluiten op thema's die los van elkaar worden aangeboden, goed inhoudelijk geïnformeerd worden over mogelijke (financiële) consequenties op gerelateerde thema's. Of stel dat er een besluit wordt genomen over het aanvullend structureel budget van €2,600.000 voor de uitbreiding van de brandweezorg in Amersfoort. Welke gevolgen heeft die beslissing op de begroting en wat kunnen we dan zeker niet meer doen? Kortom: wij verzoeken de VRU-gemeenten goed inhoudelijk op de hoogte houden en inzicht te geven in de consequenties van besluiten.

Zorgen over de invoering van het dynamische dekkingsplan.

Daarnaast maken wij ons zorgen over de invoering van het huidige dynamische dekkingsplan. Wij hebben vernomen dat er op verschillende brandweerposten onrust is ontstaan en dat de postcommandanten moeite hebben om met name de vrijwillige brandweerlieden gemotiveerd te houden. De invoering van de nieuwe systematiek zorgt ervoor dat er angst is ontstaan dat deze ontwikkeling kan leiden tot heroverweging van het aantal posten en locaties. Er leven vragen over wat voor gevolgen het kan hebben voor de inhoud van de werkzaamheden, voor gemeenschap en de reactietijden.

De raad verzoekt de VRU om het Algemeen Bestuur en de gemeenteraden op de hoogte houden van de gevolgen van de invoering van het dynamische dekkingsplan. De consequenties van het plan dienen naar onze mening gerelateerd te worden aan de ontwikkelingen op het gebied van huisvesting en natuurbrandbeheersing. Deze onderwerpen kunnen, zoals eerder gesteld in de brief, niet los van elkaar gezien worden.

Wij ervaren een open en transparante houding van de VRU die wij zeer waarderen. Daarom hebben wij er alle vertrouwen in dat wij op de juiste manier worden meegenomen in de ontwikkelingen die van belang zijn voor de gemeenteraden.

2.18 Stichtse Vecht

Op 29 maart 2024 heeft de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) onze gemeenteraad de voorlopige jaarstukken 2023, de resultaatbestemming 2023, de ontwerpbegroting 2025 en geactualiseerde begroting 2024 van de VRU toegezonden en verzocht om een eventuele zienswijze aan u te adresseren.

Wij zien dat de VRU oog heeft voor de kwetsbare financiële positie van de deelnemende gemeenten, nu en in de komende jaren. De besparingen die de VRU eerder dan ook zelf heeft weten te realiseren om bijvoorbeeld de weggevallen inkomsten van de zogenoemde meldingen Openbaar Meld Systeem (OMS) op te vangen doen ons deugd. Met de brief van het college van burgemeester en wethouders d.d. 2 april 2024 onderstrepen wij dat stijgende kosten niet alleen opgevangen kunnen en moeten worden door de gemeenten. Wij verwachten in dat verband dat elke gemeenschappelijke regeling meebeweegt met de inkomsten die gemeenten krijgen. Met verwijzing naar onze eerdere brief kan een korting op onze middelen dan ook niet anders dan een korting op de middelen van onze gemeenschappelijke regelingen betekenen. Wij gaan er vanuit dat de toekomstscenario's die momenteel worden uitgewerkt, inzicht gaan geven in mogelijke besparingen, investeringen en gevolgen voor de kwaliteit van de taakuitvoering van de VRU, waardoor het Algemeen Bestuur in staat gesteld wordt hier een goede afweging in te maken. Zodra de exacte financiële effecten van deze ontwikkelingen bekend zijn, verwachten wij daar onverwijld over te worden geïnformeerd. Daarnaast hecht onze gemeenteraad eraan middels de zienswijzemomenten betrokken te blijven bij dit proces.

2.19 Utrecht

Ten eerste kunnen wij instemmen met de voorlopige jaarstukken 2023 en het voorstel voor bestemming van het positieve resultaat van € 4,5 miljoen door gedeeltelijke terugstorting naar

gemeenten en storting in de ontwikkel- en egaliseringsreserve. Wij zijn blij met de terugstorting naar de gemeenten en we begrijpen dat het in deze financieel onzekere tijden belangrijk is om voor toekomstige ontwikkelingen voldoende middelen binnen de VRU beschikbaar te houden zodat er niet direct een aanvullend beroep op gemeenten hoeft te worden gedaan.

Naast de financiële stukken heeft onze raad ook kennis genomen van de resultaten die VRU voor gemeente Utrecht heeft behaald in 2023. Wij zien dat er veel werk is verzet en dat de realisatie grotendeels overeenkomt met de planning. Daarvoor willen wij u hartelijk danken.

Ten tweede kunnen wij instemmen met de geactualiseerde begroting 2024 en met de ontwerpbegroting 2025. De ontwerpbegroting is in lijn met de kaders waarop wij eerder een instemmende zienswijze hebben gegeven. Wij waarderen het dat rekening wordt gehouden met de financiële situatie waar gemeenten op af koersen.

De stijging van de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van de oorspronkelijk begrote bijdrage voor 2024 betreft loon- en prijscompensatie, de actualisatie van de onderlinge gemeentelijke verdeling en een bijdrage voor de uitbreiding van de brandweer in Amersfoort Noord. Dit past binnen eerder gemaakte afspraken. De bijdrage voor het Individuele Gemeentelijke Pluspakket wordt voor Utrecht verlaagd, in verband met de afgesproken aanpassing van de taakuitvoeringsovereenkomst.

Gezien de grote opgave die gemeenten wacht in het ravijnjaar 2026 vragen wij alle gemeenschappelijke regelingen in een vroeg stadium, voorafgaand aan vaststelling van de kadernota 2026, besparingsmogelijkheden in kaart te brengen. Wij zien graag dat een proces wordt ingericht, dat gericht is op het maken van realistische en duidelijke inhoudelijke bestuurlijke keuzes gericht op het in kaart brengen van specifieke taken die kunnen worden afgeschaald of beëindigd. Hierdoor hoeven generieke procentuele bezuinigingen niet ter tafel te komen en wordt voorkomen dat de druk op de organisatie toeneemt omdat onder beperkte capaciteit hetzelfde werk moet worden gedaan.

Onze raad maakt zich zorgen over huidige maatschappelijke ontwikkelingen, waaronder netcongestie, klimaatverandering en oorlogen. Gemeente Utrecht heeft dan ook in samenwerking met VRU een Handreiking Maatschappelijke Veerkracht ontwikkeld. In het Veiligheidsberaad is gesproken over de Landelijke Agenda Crisisbeheersing. Eén van de drie pijlers daarin luidt: Versterken van een weerbare samenleving. Deze pijler zien wij nog niet terug in de ontwerpbegroting.

Tot slot maken wij graag van de gelegenheid gebruik om een verzoek te doen m.b.t. het dekkingsplan van brandweerposten. De stad en de regio zijn aan het groeien qua inwoners en bebouwing. Het is mogelijk dat dit op termijn net als in Amersfoort Noord noopt tot nieuwe brandweerposten of een efficiëntere verdeling van posten. Omdat het jaren tijd kost om een eventuele nieuwe post te realiseren, is een langere termijn dekkingsplan nodig dat meer dan vier jaar vooruit kijkt en rekening houdt met de ontwikkelingen in de stad en regio. De raad constateert dat de VRU hiermee aan de slag wil gaan en onderstreept het belang daarvan.

2.20 Utrechtse Heuvelrug

De stukken zijn besproken in de vergadering van de raad op 13 juni 2024. De raad verzoekt u deze zienswijze te betrekken bij uw besluitvorming hierover in de vergadering van het algemeen bestuur op 8 juli 2024. Samenvattend is onderstaande reactie een positief advies aan uw organisatie.

Zienswijze voorlopige jaarstukken VRU 2023

Wij hebben kennisgenomen van de voorlopige jaarstukken 2023 en bedanken de VRU voor de extra inzet en werkzaamheden ten aanzien van de crisishulpverlening van asielzoekers en Oekraïense vluchtelingen. Wij complimenteren u met de juistheid en volledigheid van de jaarstukken. De gemeenteraad van de gemeente Utrechtse Heuvelrug is blij met het terugstorten van € 76.000,- over 2023. Wij zijn positief gestemd dat de VRU recht doet aan ons verzoek door een groot deel van het positieve rekeningresultaat terug te storten naar de deelnemende gemeenten en hiermee een (incidentele) verhoging van de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk te voorkomen. Tevens is het prettig dat wij met een zogenoemde infographic het jaaroverzicht 2023 hebben ontvangen. Dit geeft ons en onze inwoners een goed beeld van de werkzaamheden van uw organisatie.

Zienswijze ontwerpbegroting VRU 2025

Zoals wij eerder in onze zienswijze op de kaders begroting 2025 aan u kenbaar maakten zien wij de aangegeven stijging redelijkerwijs als acceptabel. Gezien de grote opgave die gemeenten wacht in het ravijnjaar 2026 willen wij dat alle gemeenschappelijke regelingen in een vroeg stadium, voorafgaand aan vaststelling van de kadernota, besparingsmogelijkheden in kaart brengen. Wij zien graag dat een proces wordt ingericht, dat gericht is op het maken van realistische en duidelijke inhoudelijke bestuurlijke keuzes gericht op het in kaart brengen van specifieke taken die kunnen worden afgeschaald of beëindigd. Hierdoor hoeven generieke procentuele bezuinigingen niet ter tafel te komen en wordt voorkomen dat de druk op de organisatie toeneemt omdat onder beperkte capaciteit hetzelfde werk moet worden gedaan. Wij zien graag in het eerste half jaar van 2024 een procesontwerp hiervoor tegemoet.

Het is voor ons goed om te lezen dat u -samen met de gemeenten - werkt aan een gebiedsgerichte aanpak voor natuurbrandbeheersing. Als gemeenteraad herkennen en erkennen wij de risico's van dit incidenttype binnen onze gemeente.

Graag verzoeken wij u om voor de brandweerzorg Amersfoort (2.2.1, pagina 16) tijdig uitsluitel aan ons te geven over de realisatie van fase 2 en 3. Het aanvullend structureel benodigd budget (€ 2,6 miljoen) zal voor onze gemeente een puzzel blijven. Vanzelfsprekend dienen wij dit ook mee te nemen in onze beleidsperiode en begroting(en).

Zienswijze geactualiseerde begroting VRU 2024

De stijging van de bijdrage op de geactualiseerde begroting 2024 is voor onze gemeente, vergt van ons flexibiliteit én aanpassing van de eigen gemeentelijke begroting. Wij adviseren u om voortaan hierin op te trekken met het gemeentelijke proces van de planning control cyclus. Zodat in eerder stadium een afweging(en) en besluit(en) kan worden genomen door onze organisatie. Daarbij doelen wij specifiek op de planning van de zogenoemde 'toekomstscenario's startend m 2024 en richtinggevend naar 2026 en verder. Ten aanzien van de verdelingsgrondslag GBTP (bijlage 8, pagina, 84) verzoeken wij u om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de zogenoemde

'andere kosten - huisvesting, gemeentelijke crisisbeheersing en bluswatervoorziening -te integreren met een algehele VRU begroting. Als concreet voorbeeld: door de inwerkingtreding van het huidige Regionaal Crisisplan 2024-2027 (RCP) geeft de financiële afwikkeling gemeentelijke crisisbeheersing vanuit de directie Crisisbeheersing nu een vertekend beeld in het lokale beleid.

Wij zijn dankbaar voor uw inspanningen. De huidige en toekomstige uitdagingen zijn geenszins gemakkelijk. Echter, er is het volste vertrouwen dat er in gezamenlijkheid gekomen kan worden tot creatieve en passende oplossingen.

2.21 Veenendaal

In overeenstemming met de daarvoor geldende procedure is de raad van onze gemeente uitgenodigd zijn zienswijze kenbaar te maken op de voorlopige jaarstukken 2023, ontwerpbegroting 2025 en de geactualiseerde begroting 2024 Veiligheidsregio Utrecht (VRU). De stukken zijn besproken in de vergadering van de raad op 20 juni 2024. De raad verzoekt u deze zienswijze te betrekken bij uw besluitvorming hierover in de vergadering van het algemeen bestuur op 8 juli 2024.

Voorlopige jaarstukken 2023 VRU

Wij hebben kennisgenomen van de voorlopige jaarstukken 2023 en bedanken de VRU voor de extra inzet en werkzaamheden ten aanzien van de crisishulpverlening van asielzoekers en Oekraïense vluchtelingen. In onze zienswijze van 29 februari jl. op de kaders voor de begroting 2025 en de geactualiseerde begroting 2024 is ook door onze gemeente gevraagd rekening te houden met de financiële situatie van de gemeenten. Wij zijn positief gestemd dat de VRU recht doet aan dit verzoek door een groot deel van het positieve rekeningresultaat terug te storten naar de deelnemende gemeenten en hiermee een (incidentele) verhoging van de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Zienswijze op de ontwerpbegroting 2025/geactualiseerde begroting 2024 VRU

We hebben kennisgenomen van de ontwerpbegroting 2025 en de geactualiseerde begroting 2024. Op basis van de uitgangspunten in de kadernota 2025 is de ontwerp programmabegroting 2025 opgesteld. Zoals wij eerder in onze zienswijze op de kaders begroting 2025 aan u kenbaar maakten, begrijpen wij de voorgestelde verhoging en gevolgen van het financieel kader en constateren met u dat dit onvermijdelijke kosten zijn.

Wij zien ook dat de VRU de financiële positie van de gemeenten heeft betrokken bij de invulling van de financiële en beleidsmatige kaders voor de begroting 2025. Net als in andere deelnemende gemeenten, wordt ook de gemeente Veenendaal komende jaren geconfronteerd met een forse financiële uitdaging. Om die reden willen wij nogmaals benadrukken dat de VRU actief blijft zoeken naar mogelijkheden om – binnen de bestuurlijk vastgestelde kaders – de gemeentelijke bijdrage voor de resterende beleidsperiode (2024-2027) zoveel mogelijk te beperken.

Zoals u zelf ook aangeeft wordt 2026 een jaar vol uitdagingen waarbij de bijdrage vanuit het gemeentefonds voor gemeenten over het algemeen lager zal zijn. Wij benadrukken daarom het uitgangspunt dat toekomstige risico's en ontwikkelingen binnen de eigen begroting van de VRU worden opgevangen. We willen u meegeven dat we, gezien de financiële situatie, bezig zijn met een gemeentelijke heroverweging om te komen tot een sluitend meerjarenperspectief. Mocht dit

mogelijke gevolgen hebben voor de gemeenschappelijke regeling VRU, dan zullen we daarover met u in gesprek gaan. Onder dat voorbehoud gaan wij akkoord met de ontwerpbegroting 2025 en de geactualiseerde begroting 2024.

2.22 Vijfheerenlanden

Beslispunten

1. Geen zienswijze in te dienen op de voorlopige jaarstukken 2023 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU);
2. De resultaatbestemming 2023 ad € 79.000 voordelig te verwerken in de 2e bestuursrapportage 2024;
3. Geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting VRU 2025 en geactualiseerde begroting 2024 van de VRU.

2.23 Wijk bij Duurstede

U heeft de gemeenteraad op 29 maart 2024 namens de Veiligheidsregio Utrecht de VRU ontwerpbegroting 2025-2028 en de vastgestelde geactualiseerde begroting 2024 toegestuurd. Daarmee heeft u ons in staat gesteld om kennis te nemen van de financiële effecten. Met deze brief willen wij onze zienswijze aan u kenbaar maken.

Ontwikkeling toekomstscenario's met besparingsmogelijkheden

Wij waarderen het dat u de financiële situatie van gemeenten als Wijk bij Duurstede serieus neemt en daarbij het uitgangspunt 'nieuw voor oud' hanteert. Wij stellen het op prijs dat u 35.000 euro terugstort naar onze gemeente, vanuit het positief resultaat van de jaarrekening 2023. Ook doet het ons goed dat u gehoor geeft aan ons verzoek om besparingsmogelijkheden te verkennen door op de bestuursagenda gebaseerde toekomstscenario's te ontwikkelen.

Financiële situatie van onze gemeente

In de voorjaarsnota 2024 van het Rijk is het 'ravijnjaar' naar voren getrokken. Voor 2025 is er een verwachte uitname van middelen uit het Gemeentefonds, waardoor de gemeente Wijk bij Duurstede geen dekking heeft voor de indexaties van de deelnemersbijdrage van de verbonden partijen.

De financiële situatie van onze gemeente blijft zorgelijk en staat zwaar onder druk. In onze begroting hebben we ingrijpende bezuinigingen moeten doorvoeren voor de komende jaren en er staan nog verdere bezuinigingen gepland. Hierdoor zijn wij genoodzaakt om een zeer strikt financieel beleid te voeren, ook voor onze verbonden partijen. Wij kunnen de voorgestelde verhoging van de deelnemersbijdrage niet opvangen in onze begroting.

Accountantsverklaring nog niet ontvangen

Wij vragen de verbonden partijen die nog geen goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid bij de (concept)jaarstukken 2023 hebben verstrekt, deze zo snel mogelijk aan te leveren, uiterlijk voor 15 juli 2024. Indien er nog geen goedkeurende controleverklaring is verstrekt voor de aanlevering aan de Gedeputeerde Staten (dus vóór 15 juli 2024), dan willen wij graag geïnformeerd worden over de terugkoppeling vanuit GS. Bij voorbaat dank voor de moeite.

2.24 Woerden

Besluit:

1. kennis te nemen van de jaarrekening 2023, de geactualiseerde begroting 2024 en de ontwerpbegroting 2025 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU);
2. geen zienswijze in te dienen;
3. de geprognoseerde deelnemersbijdrage voor 2025 van €3.732.000 (GBTP) en €202.000 (IGPP) te verwerken in de concept-programmabegroting van 2025, inhoudende een verhoging van €237.000 (GBTP) en €47.000 (IGPP) ten opzichte van de begroting 2024.
4. De gewijzigde kosten voor de begroting 2024 te verwerken in de voorjaarsnota 2024.

2.25 Woudenberg

Tijdens de raadsvergadering van 30 mei jl. is de uitnodiging tot een zienswijze over de bovengenoemde stukken besproken. De gemeenteraad van Woudenberg heeft besloten geen zienswijze in te dienen op deze stukken.

2.26 Zeist

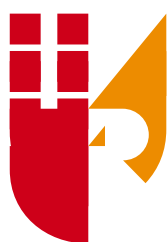
Zeist heeft met genoegen kennisgenomen van de heldere stukken die u ons gezonden heeft. De stijging in de begroting 2025 wordt hoofdzakelijk veroorzaakt exogene factoren, namelijk de loon- en prijsaanpassing. De kosten voor de dekking in Amersfoort betreffen een regionale verantwoordelijkheid voor het blijven voldoen aan de wettelijke dekkingseisen. Wij komen dan ook tot een ondersteunende zienswijze vanuit Zeist. Al eerder vroegen wij uw aandacht voor de grote opgave die gemeenten wacht in het 'ravijnjaar 2026'. Zeist juicht het dan ook toe dat de VRU in een vroeg stadium, voorafgaand aan vaststelling van de kadernota 2026, besparingsmogelijkheden in kaart brengt, zodat realistische en duidelijke inhoudelijke bestuurlijke keuzes gemaakt kunnen worden, die gericht zijn op het in kaart brengen van specifieke taken die kunnen worden afgeschaald of beëindigd. Hierdoor hoeven generieke procentuele bezuinigingen niet ter tafel te komen en wordt voorkomen dat de druk op de organisatie toeneemt omdat onder beperkte capaciteit hetzelfde werk moet worden gedaan

Colofon

Dit is een uitgave van
Veiligheidsregio Utrecht

versie 24 juni 2024

Veiligheidsregio
Utrecht

vru.nl